

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2016 m. gegužės 12 d.
(OR. en)

8833/16

DEVGEN 91
ACP 69
RELEX 380
SOC 249
WTO 130
COMER 59
FDI 8

POSĖDŽIO REZULTATAI

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2016 m. gegužės 12 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8577/16

Dalykas: ES ir atsakingos pasaulinės vertės grandinės
- Tarybos išvados (2016 m. gegužės 12 d.)

---

1. Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl ES ir atsakingų pasaulinių vertės grandinių; jas Taryba priėmė 3462-ame posėdyje, įvykusiame 2016 m. gegužės 12 d.

Tarybos išvados dėl ES ir atsakingų pasaulinių vertės grandinių

Išvadas

1. Taryba pripažįsta, kad pasaulinės vertės grandinės tapo svarbiu pasaulinių gamybos modelių bruožu. Pasaulinės vertės grandinės yra sudėtingos, todėl būtina daugiau ir aktyviau veikti ES ir už jos ribų, kad būtų užtikrintas tinkamas jų valdymas siekiant integracinio ir tvaraus augimo. Todėl Taryba primena, kad vienas iš ES tikslų – užtikrinti, kad integracinis ekonomikos augimas ir vystymasis būtų glaudžiai susiję su socialiniu teisingumu, žmogaus teisėmis, įskaitant pagrindinius darbo standartus, ir darnia aplinkos apsaugos praktika bei politikos priemonėmis¹. Taryba pabrėžia, kad šis klausimas yra ypač svarbus vystymosi kontekste, nes besivystančios šalys dažnai susiduria su rimtais sunkumais, kylančiais labiausiai pažeidžiamiems asmenims, siekiant užtikrinti darnų vystymąsi ir augimą.
2. Taryba pabrėžia svarbų 2030 m. darnaus vystymosi darbotvarkės, įskaitant Adis Abebos veiksmų darbotvarkę, vaidmenį ir primena savo 2015 m. gegužės 26 d. išvadą², visų pirma pabrėždama būtinybę skatinti politikos suderinamumą, užtikrinti palankias politikos priemones ir mobilizuoti privatųjį sektorių. Taryba taip pat primena Pokyčių darbotvarkę³, kurioje ES prekybos ir vystymosi politika yra orientuota į mažiausiai išsivysčiusias šalis ir tas, kurioms ji yra labiausiai reikalinga, be kita ko, nustatant prekybos lengvatas arba teikiant pagalbą prekybai.

---

¹ ES sutarties 3 straipsnis.

² Dok. 9241/15.

³ Dok. 15560/11, COM(2011) 637 final.

3. Taryba primena savo išvadas dėl Komisijos komunikato „Prekyba visiems. Atsakingesnės prekybos ir investicijų politikos kūrimas“⁴, pabrėždama tai, kad ES prekybos priemonėmis galima prisidėti prie darnaus vystymosi, žmogaus teisių ir gero valdymo. Taryba palankiai vertina Komisijos tarnybų darbinį dokumentą⁵, kuriame pateikiama ataskaita dėl komunikato „Prekyba, augimas ir vystymasis“⁶ įgyvendinimo ir dėl tolesnės veiklos, susijusios su Tarybos išvadomis dėl ES požiūrio į prekybą, ekonomikos augimą ir vystymąsi kitame dešimtmetyje. Taryba taip pat palankiai vertina iniciatyvas, kuriomis kartu su mūsų partneriais skatinama laikytis tarptautiniu mastu priimtų aplinkos apsaugos standartų, darbuotojų teisių ir darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, pavyzdžiui, Bangladešo tvarumo susitarimą ir Mianmaro darbuotojų teisių iniciatyvą.
4. Taryba primena savo išvadas dėl Komisijos komunikato „Didesnis privačiojo sektoriaus vaidmuo siekiant integracinio ir tvaraus augimo besivystančiose šalyse“⁷, pabrėždama, kad reikia užtikrinti įmonių socialinę atsakomybę, privačiojo sektoriaus dalyvavimą ir atsakingą pasaulinių vertės grandinių valdymą siekiant užtikrinti integracinį bei tvarų ekonomikos augimą ir verslo galimybes. Šiuo požiūriu labai svarbu yra užtikrinti tvarią gamtos išteklių gavybą ir valdymą.
5. Daug naudos gali duoti mikroįmonių ir mažųjų bei vidutinių įmonių dalyvavimas pasaulinėse vertės grandinėse. Daugiašalės įmonės galėtų vaidinti konstruktyvų vaidmenį palaikydamos partnerystes su mikroįmonėmis ir MVĮ, sudarydamos palankesnes sąlygas skleisti žinias, gebėjimus ir technologijas, be kita ko, aplinkos ir socialinių standartų įgyvendinimo srityje.

---

⁴ Dok. 14708/15.

⁵ Dok. 6554/16, SWD(2016) 47 final.

⁶ Dok. 5887/1/12 REV 1, COM(2012) 22 final.

⁷ Dok. 16856/14.

6. Taryba pripažįsta ES įmonių socialinės atsakomybės strategijos⁸, Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio bendro komunikato „Atsakingas naudingųjų iškasenų pirkimas iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų“⁹ ir ES žiedinės ekonomikos veiksmų plano¹⁰ indėlį. Taryba pabrėžia įmonių socialinės atsakomybės ir atsakingo verslo¹¹ svarbą skatinant darnų vystymąsi, deramo darbo vietų kūrimą ir visų, ypač moterų ir vaikų, taip pat pažeidžiamų asmenų grupių, įskaitant neįgaliuosius, socialinį ir ekonominį įgalėjimą.

---

⁸ Dok. 16606/11, COM(2011) 681 final.

⁹ Dok. 7704/14, JOIN(2014) 8 final.

¹⁰ COM(2015) 614 final.

¹¹ Terminai „įmonių socialinė atsakomybė“ ir „atsakingas verslas“ ES vartojami sinonimiškai. 2011 m. ES įmonių socialinės atsakomybės strategijoje įmonių socialinė atsakomybė apibrėžta kaip „įmonių atsakomybė už jų poveikį visuomenei“ ir pabrėžta: „kad galėtų visiškai prisiimti socialinę atsakomybę, įmonės turėtų būti įdiegusios aplinkosaugos, etinių, žmogaus teisių ir vartotojų aspektų integravimo į verslo veiklą ir pagrindinę strategiją, glaudžiai bendradarbiaujant su suinteresuotaisiais subjektais, procedūras“.

7. Taryba pabrėžia integracinio ir tvaraus požiūrių, kaip sutarta 2030 m. darbotvarkės darnaus vystymosi tiksluose, pirmiausia susijusiuose su tvaria gamyba, tvariu vartojimu ir deramu darbu, svarbą ir palankiai vertina intensyvesnį tarptautinį bendradarbiavimą atsakingo verslo klausimu. Taryba pripažįsta svarbų ES ir jos valstybių narių darbą skatinant JT konvencijų dėl klimato kaitos ir biologinės įvairovės, taip pat tarptautiniu mastu pripažintų gairių ir principų įgyvendinimą ir stebėseną. Tai apima Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijas daugiašalėms įmonėms, taip pat EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacijas dėl atsakingo naudingųjų iškasenų tiekimo iš konfliktų zonų ir didelės rizikos regionų grandinių, JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ir Aprūpinimo maistu pasaulyje komiteto principus dėl atsakingo investavimo žemės ūkio ir maisto sistemose. Taryba palankiai vertina Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) darbą šioje srityje ir tikisi, kad visi veikėjai drauge aktyviai dalyvaus diskusijose apie deramą darbą pasaulinėse tiekimo grandinėse¹², kurios bus surengtos 2016 m. birželio mėn. vyksiančioje 105-ojoje Tarptautinės darbo organizacijos konferencijoje. Taryba visokeriopai remia 2015 m. G 7 aukščiausiojo lygio susitikime pareikštą vadovų deklaratiją, kurioje pripažįstama bendra vyriausybių ir verslo atsakomybė puoselėti atsakingas tiekimo grandines ir bendrai siekti suderintos išsamaus patikrinimo sampratos. Taryba taip pat remia G 20 šalių vadovų pripažinimą, kad svarbu puoselėti saugesnes ir sveikesnes darbo vietas, be kita ko, tvariose pasaulinėse tiekimo grandinėse (2015 m. Antalijos aukščiausiojo lygio susitikimas). Taryba primena, kad ES ir jos valstybės narės toliau propaguos skaidrią, tinkamą bendradarbiavimui ir teisingą tarptautinę mokesčių aplinką, laikantis gero valdymo principų. Finansinis skaidrumas turėtų būti stiprinamas, o tai galėtų apimti susijusius atitinkamų valdžios institucijų mainus šiuo atžvilgiu.

---

¹² „Tiekimo grandinės“ ir „vertės grandinės“ yra panašūs terminai, kurie reiškia visą gamybos grandinę – nuo žaliavų perdirbimo iki galutiniam vartotojui skirtų produktų. Atsižvelgiant į kontekstą, terminas „tiekimo grandinė“ gali būti vartojamas siekiant konkrečiai nurodyti visas prekės gamybos ir platinimo šalis, o terminas „vertės grandinė“ – tarpusavyje susijusią veiklą, kurią vykdydama bendrovė suteikia gaminiui papildomą vertę. Tačiau šiame tekste jie vartojami sinonimiškai.

8. Taryba pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės kaip bendras vienetas sudaro didžiausią pasaulio rinką ir yra didžiausias pagalbos prekybai teikėjas, ir atsižvelgiant į tai, kad daugiau nei trečdalį visos ES oficialios paramos vystymuisi sudaro su prekyba susijusių poreikių rėmimas, gali pasinaudoti šia padėtimi, kad pasaulines vertės grandines padarytų tvaresnes ir įtraukesnes, visų pirma tose rinkose, kurios yra būtinos neturtingiausiųjų pragyvenimui.

Mūsų bendrų pastangų stiprinimas

9. Taryba ragina Komisiją ir valstybes nares toliau užtikrinti, kad politikos priemonėmis būtų prisidedama prie tvarumo pasaulinėse vertės grandinėse rėmimo ir įmonių socialinės atsakomybės principų propagavimo, pirmiausia laikantis šių principų, kai rengiamos ES politikos priemonės, ir vykdamas ES finansuojamus projektus. Be to, ES ragina Komisiją gerinti išsamaus patikrinimo įgyvendinimą ir skatinti visų atitinkamų viešųjų ir privačiųjų suinteresuotųjų subjektų dialogą ir bendradarbiavimą, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos ir įgyvendinamos tokios politikos priemonės, kuriomis siekiama skatinti, pavyzdžiui, vykdyti išsamų patikrinimą, kaip laikomasi žmogaus teisių, bendrovės lygmeniu. Tokiu būdu jau vien tai, kad verslas vykdomas atsakingai, galiausiai galėtų užtikrinti konkurencinį pranašumą. Taryba dar kartą patvirtina, kad svarbu teikti nuolatinę paramą nacionalinių reguliavimo sistemų stiprinimui siekiant užtikrinti darnias ir integracines rinkas.
10. Taryba palankiai vertina tai, kad į visus ES prekybos susitarimus sistemingai įtraukiamos prekybos ir darnaus vystymosi nuostatos, kuriose pateikiami šalių įsipareigojimai laikytis pagrindinių darbo standartų ir kitų TDO konvencijų, taip pat pagrindinių daugiašalių aplinkosaugos susitarimų. Prekybos ir darnaus vystymosi nuostatomis skatinama laikytis tarptautiniu mastu sutartų gairių ir įmonių socialinės atsakomybės principų. Taryba ragina Komisija teikti reguliarią atnaujintą informaciją apie prekybos ir darnaus vystymosi nuostatų įgyvendinimą ir vykdyti su tuo susijusią tolesnę veiklą veiksmingai pasinaudojant esamomis ataskaitų teikimo ir stebėsenos priemonėmis.

11. Taryba ragina Komisiją ir valstybes nares vykdamas vidaus ir išorės politiką tęsti darbą, susijusį su politikos suderinamumu vystymosi labui, kaip numatyta SESV 208 straipsnyje. Būtina siekti vystomojo bendradarbiavimo, aplinkos politikos ir prekybos priemonių sinergijos, visų pirma siekiant atskleisti visą jų bendrą potencialą ir prisidėti prie prekybos ir darnaus vystymosi skyrių ir kitų su vystomuoju bendradarbiavimu susijusių nuostatų įgyvendinimo ir pažangos šioje srityje, kad būtų kiek įmanoma padidintas poveikis vystymuisi. Tai apima gebėjimų stiprinimą, politinį dialogą ir pilietinės visuomenės, socialinių partnerių ir kitų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą. Taryba laukia būsimos bendros ES pagalbos prekybai strategijos peržiūros, siekiant pagerinti sinergiją prekybos ir vystymosi srityje, pirmiausia siekiant atitinkamų darnaus vystymosi tikslų.
12. Taryba remia pastangas, kuriomis skatinama užtikrinti atsakingas tiekimo grandines vykdamas tokias iniciatyvas kaip ES drabužių iniciatyva ir iniciatyvas žemės ūkio sektoriuje, pavyzdžiui, Miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (FLEGT) veiksmų planą, Amsterdamo deklaracijas dėl miškų naikinimo ir dėl tvaraus palmių aliejaus tiekimo, taip pat kituose sektoriuose. Taryba primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares dalintis geriausios praktikos pavyzdžiais, be kita ko, skatinti naujus ir novatoriškus požiūrius, plėsti tokias iniciatyvas ir paspartinti jų įgyvendinimą. Šiuo atžvilgiu naudinga plėtoti atsakingo naudingųjų iškasenų pirkimo viešąją ir privačiąją partnerystę, taip pat kitas iniciatyvas, susijusias su atsakingu naudingųjų iškasenų pirkimu iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų.
13. Taryba remia įvairių suinteresuotųjų subjektų požiūrių laikymąsi ES ir šalyse partnerėse visais lygmenimis. Tai gali atitinkamai atvejais apimti tarptautines organizacijas, pilietinę visuomenę ir socialinius partnerius, privatųjį sektorių ir vyriausybes, taip pat kitus viešuosius subjektus, remiant ES delegacijoms, kuriems tenka svarbus vaidmuo skatinant įmonių socialinę atsakomybę pasaulinėse vertės grandinėse. Šiuo atžvilgiu naudingi yra tarptautiniai įmonių susitarimai, pavyzdžiui, pasauliniai bendrieji susitarimai, į kuriuos įtraukiami tiekėjai. Taryba prašo Komisijos toliau remti veiksmus, kuriais siekiama stiprinti privačiojo sektoriaus dalyvavimą vystymosi labui ir siekiant atsakingo verslo.

14. Taryba pabrėžia, kad reikia toliau skatinti laikytis tarptautiniu mastu sutartų principų, gairių ir iniciatyvų socialinės įmonių atsakomybės ir atsakingo verslo srityje, pavyzdžiui, JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, JT pasaulinio susitarimo, TDO trišalės deklaracijos dėl daugiašalių įmonių ir socialinės politikos principų, EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms, be kita ko, EBPO nepriklausančiose šalyse, taip pat prisidedant prie kovos su korupcija pastangų kuriant atviresnę ir skaidresnę verslo aplinką. Turėtų būti skatinami darnūs viešieji pirkimai. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas lyčių lygybei ir užtikrinimui, kad moterys galėtų visapusiškai, lygiomis teisėmis ir veiksmingai dalyvauti sprendimų priėmimo procese visais lygmenimis laikantis 2016–2020 m. Lyčių lygybės veiksmų plano.
15. Taryba skatina Komisiją, EIVT ir valstybes nares intensyviau vykdyti darbą, susijusį su atsakingo verslo klausimu. Tai apimtų, *inter alia*, nacionalinius valstybių narių veiksmų planus dėl socialinės įmonių atsakomybės ir atsakingo verslo, taip pat verslo ir žmogaus teisių, ir naują ES atsakingo verslo veiksmų planą, kurį Komisija turi paskelbti 2016 m. Šiuose veiksmų planuose turėtų būti nustatyti konkretūs veiksmai, kuriais būtų siekiama įveikti dabartinius ir būsimus socialinius, aplinkos ir valdymo uždavinius ir laikytis prioritetų įgyvendinant JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus.

